

Stadsbyggnadskontoret

Samrådsyttrande gällande förslag till Detaljplan för del av Östra Torn 29:8 med flera i Lund (Råängen etapp 1) PÅ 13/2022.

Det aktuella förslaget till detaljplan visar 4 st långsmala kvarter (samt ytterligare ett skisserat), vart och ett med måtten 100x50 meter. Det rationella, rätvinkliga och rigida plankonceptet visar brister vad gäller mikroklimat och rumslighet.

Geografisk orientering /solljus

De fem kvarteren har riktning nordväst/sydost. Det innebär att kvarterens långsidor vänder sig mot sydväst, det viktigaste väderstrecket för solintag under perioden lunch/eftermiddag/kväll. Kvarterens orientering maximerar skuggning inne på gårdarna, vilket blir särskilt påtagligt under vinterhalvåret då merparten av gårdarna kommer att ligga i skugga.

Diagrammet i planprogrammet (s 76) presenterar situationen vid vårdagjämning och redovisar mycket små ytor som har "god tillgång till solljus". Särskilt oroande är situationen för radhusen som inte har någon tillgång alls till solljus och tillika är kringgårdade av hög bebyggelse. – Det redovisade exploateringsstalet om 1,7 är uppenbart onödigt högt och bör omprövas till mer rimliga 1,2 - 1,4.

Geografisk orientering / vind.

Förslaget till detaljplan visar på 100 meter raka gator i sträckning nordväst/sydväst. Brunnhög ligger högt och starka nordvästvindar är vanligt förekommande. De raka gatorna med delvis hög bebyggelse kommer att utgöra utomordentliga kanaler för dessa ofta kalla vindar. – Det webb-baserade simuleringsverktyget som redovisas i detaljplaneförslaget (sid 77) verkar inte övertygande på en person som vistats upp i området. 7-och 8-våningshus i kvarterens hörn tycks lämna bara svagt avtryck i simuleringen – trots att här kommer bli påtagliga turbulenser. Kontrasten mellan gård och gata pekar dock på oroande vindförhållande i det offentliga rummet – "sittande kort tid". Särskilt kring 15-våningarshuset med torg på norra sidan kommer vind i kombination med skugga skapa en plats som riskerar att bli otrivsam eller rentav omöjlig att vistas på.

Gaturummet

Förslaget redovisar 4 st raka 100-metersgator. Samtliga kommer att ha angöringstrafik. Raka gator uppmuntrar till högre hastigheter för fordon och är inte lämpliga för "fotgängarstaden", där knäckta, brutna eller böjda gatusträckningar skapar rumssekvenser och ger möjlighet till intressanta upplevelser av byggnader och platser för fotgängare och cyklister.

Knäckta, brutna eller böjda sträckningar bryter också vind och skapar möjlighet för minitorg och miniplatser i det offentliga rummet. Den linjalräta och 350 meter långa Parkgatan har motsvarande problem och här ökar risken än mer för höga hastigheter och rumsrigid monoton.

I planbeskrivningen slås fast: "Gatorna inom planområdet utformas för låga hastigheter och med tydlig prioritering av gång och cykel" (sid 84). De linjalräta gatorna uppfyller inte detta och bör ändras.

Offentliga och sociala rum

I planbeskrivningen framhålls att "Målet för Råången som helhet är att området ska upplevas som en urban stadsdel med ett stort inslag av grönska och där möten mellan människor sätts i första rummet". Redan i sin bok "The Death and Life of Great American Cities" från 1961, slog Jane Jacobs fast att "korta kvarter" stimulerar sociala rörelser och nätverk i staden. Planförslaget 100-meterskvarter motverkar detta. Kvarteren bör delas upp i mindre delar.

Arkitektur och Rum

Planbeskrivningen betonar behovet av variation: "Våningsantalen ska variera mellan två och sex våningar och fasadlivet ska i huvudsak vara korta. /... / Bestämmelsen finns för att säkerställa att bebyggelsen får en viss grundnivå av den variations- och upplevelserikedom med bland annat korta fasadliv och många olika fasaduttryck som eftersträvas i området."

Samtidigt ska: "De enskilda byggnaderna ska ha ett gemensamt släktskap med varandra men ges en individuell gestaltning för respektive byggnad" (sid 32).

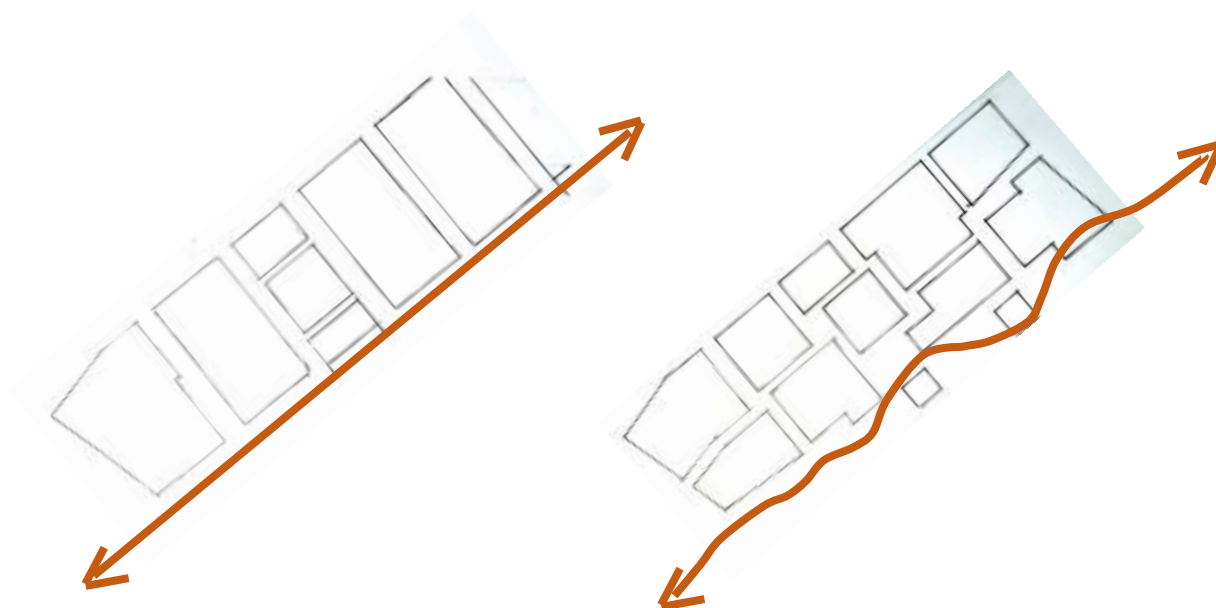
Ambitionen om "arkitektonisk variation" är lovvärd men riskerar att tappa effekt i sammanhang med den förödande monotona och överrationella planen med dess rätvinkliga gatunät och brist på tydliga stadsrum i mänsklig skala.

Mobilitetshus

Mobilitetshuset ska innehålla någon form av centrumaktivitet i bottenvåningen. Trots detta riskerar byggnaden, som främst är ett parkeringshus, att utgöra ett tråkigt och icke välkomna möte med stadsdelen för dem som ankommer med spårvagn eller bil. En alternativ placering bör prövas.

AFSL menar sammanfattningsvis att:

- Kvarteren bör delas i mindre delar med låg bebyggelse i sydväst som släpper in sol på gårdarna.
- Exploateringstalet bör sänkas.
- Gatunätets rätlinjighet bör brytas för att bryta starka nordvästvindar och ge ett förbättrat mikroklimat.
- Gatunätets rätlinjighet bör brytas för att sänka fordonshastighet och möjliggöra en "fotgängarstad" med små torg och platser där informella möten kan ske.
- Ambitionen om "variation" måste utsträckas från "byggnaden" till "stadsrummet" som bör innehålla rum av olika storlek, karaktär och stämning.
- Princip-matris för planen bör vara mer likt den till höger angivna nedan:

Lund 23 april 2024

För AFSL:s styrelse
Thomas Hellquist